

ANTANO MACEINOS TEORINIŲ DARBŲ ANALIZĖ, UGDYMO SENOVĖJE ASPEKTU

Monika Eidukevičiūtė,
dr. Sigita Saulėnienė (*vadovas*)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Pedagogikos katedros

Tyrimo tikslas. Remiantis A. Maceinos darbais, išsiaiškinti ugdymą Senovėje.

Reikšminiai žodžiai: asimiliacija, ugdymas, ugdymo vertybės

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Šiame straipsnyje, remiantis vieno žymiausių lietuvių filosofo Antano Maceinos darbais, aiškinamasi ugdymas senovėje. Aptariant senovės istoriją, kuri apima kultūros ir politinių įvykių raidą nuo rašto atsiradimo iki viduramžių, analizuojama aplinka, situacija bei tuometinis ugdymo supratimas ir jo taikymas. Pirmą kartą ugdymas yra savaiminga asimiliacija, asimiliacija – (lot. assimilation) mokymasis paremtas jau turimomis žiniomis, sutapatinant naują informaciją su senesne. Pavyzdys, drausmė, bausmė tai pagrindinės pirmą kartą ugdymo priemonės. Pirmą kartą asimiliatyvinis ugdymas parodo, kad pedagoginiame vaidmenyje pirmumas atitenka gyvenimui. Pirmą kartą žmogus ugdomas ne vien gyvenimo, bet ir pačiam gyvenimui. Ir tai vyksta šeimos pagalba. Gimdytojais atlieka ne vien tėvų pareigą, bet ir mokytojų bei auklėtojų. Jie suteikia vaikams gyvenimiškos patirties bei įgūdžių. Dažnai besimokantysis nežino praeities ištakų, kokį kelią turėjo nueiti mūsų protėviai, kad įvairios knygos, užrašai, ugdymas ir technologijos šiame amžiuje būtų taip išvystytos. Taigi, būtina gilintis į praeitį, ją analizuojant ir ieškant sąsajų su dabartinėmis ugdymo vertybėmis. Atlikus analizę, prieita tokių išvadų: 1. Senovės istorija siejama su rašto atsiradimu, nuo maždaug 776 m. prieš mūsų erą, taip pat siejama su senovės Graikijos istorijos pradžia, tai sutampa ir su tradicine Romos įkūrimo data. Etnologijos faktai rodo, kad jau pirmą kartą visuomenei būdingas ugdymas kaip tikras pedagoginis veikimas. Pirmą kartą ugdymą charakterizuoja jo utilitarinis – praktinis bei asimiliatyvus pobūdis. Pirmą kartą ugdymas yra savaiminga asimiliacija, kuri įvyksta savaimingo pasisavinimo keliu. 2. Ugdymas Senovėje tradicinis, nes pakartoja tai, kas sukurta ankstesnių kartų. Gamta yra vienintelis ugdymo pagrindas. Pagrindinės ugdymo Senovėje priemonės – pavyzdys, drausmė, bausmė.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Šiandieninis ugdymas vyksta išmaniųjų technologijų pagalba, tačiau kaip ugdymas vyko Senovėje, kuo jis rėmėsi ir kaip pasikeitė galime suprasti tik giliau įsigilinę į A. Maceinos darbus.